

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Bf. II. 36/2009/12. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Debrecenben 2009. május 20. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

ítéletet:

Az adócsalás büntette és más bűncselekmények miatt vádlott ellen indított büntetőügyben a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 2008. október 30. napján kihirdetett 6.B.373/2007/61. sz. ítéletét megváltoztatja a következők szerint.

A vádlott az általa elkövetett pénzügyi bűncselekményeket folytatólagosan követte el.

A vádlottal szemben kiszabott börtön főbüntetés és közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamát 4-4 (négy-négy) évre súlyosítja.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Indokolás:

Az ügyben első fokon a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság járt el és 6.B.373/2007/61. számú ítéletében vádlottat bűnösnek mondta ki 2 rb. adócsalás büntetében (Btk. 310. § (1) és (4) bekezdés), 2 rb. adócsalás büntetében (Btk. 310. § (1) és (3) bekezdés) és folytatólagosan elkövetett magán-okirathamisítás vétségében (Btk. 276. §) ezért a bíróság első fokon halmazati büntetésül 3 év börtönbüntetésre és 3 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ítélte. Rendelkezett az első fokon eljáró városi bíróság a kiszabott szabadságvesztés büntetésbe a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, és a bűnügyi költség megfizetéséről is.

Az ítélet ellen a vádlott és védője felmentés, illetőleg a védő másodlagosan enyhítés érdekében is fellebbezést jelentett be. A felmentésre irányuló védelmi álláspont lényege az volt, hogy téves az első fokon eljáró bíróságnak az a megállapítása, melynek értelmében a vádlott elkövette az adócsalásnak a Btk. 310. §-ában rögzített törvényi tényállását, ugyanis a jelenleg hatályos jogszabályi rendelkezések csak 2005. szeptember 1. napján léptek hatályba és az elkövetéskor hatályban lévő Btk. rendelkezései jelentősen eltértek a jelenlegi szabályozástól. A védői álláspont szerint egyértelműen megállapítható, hogy a cselekmény elkövetése idején hatályos Btk. alapján a vádlott büntetőjogi felelőssége adócsalás bűncselekményében nem állapítható meg, mert az adóhatóság előtt nem tett valótlan tartalmú nyilatkozatot. A másodlagos védelmi indítvány a vádlottal szemben kiszabott büntetés enyhítésére azon alapult, hogy az enyhítő körülmények száma és súlya nem indokolja a végrehajtandó szabadságvesztés kiszabását.

Az ügyész nyilatkozattételre fenntartott határidőben a vádlott terhére a büntetés súlyosítása érdekében fellebbezett. Az ügyészi álláspont szerint az elsőfokú bíróság nem értékelte kellő súllyal a bűncselekmény többszörös halmazati jellegét, valamint további súlyosító körülményeket mint például a hasonló jellegű bűncselekmények elszaporodottságát, és a vádlott büntetett előéletét, amit különösen azért kell nagyobb nyomattal értékelni, mert az előző elítélése is hasonló jellegű bűncselekmény elkövetése miatt történt.

A másodfokú eljárásban megtartott nyilvános ülésen a fellebbviteli főügyészség indítványozta az ítéleti tényállás pontosítását a 2004-2005-ös évekre vonatkozóan benyújtott adóbevallások időpontjával, amelyek a folytatólagos elkövetést is megalapozzák.

A másod fokon eljáró Debreceni Ítéltábla a fellebbezéssel megtámadott ítéletet az azt megelőző bíróság eljárással együtt a Be. 348. § (1) bekezdése alapján felülbírált. Az ítélet tényállásának megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseit a másodfokú bíróság arra tekintet nélkül bírálta felül, hogy ki, milyen okból fellebbezett.

A fellebbezések elbírálása során megállapította, hogy az első fokon eljáró bíróság a perrendi szabályokat maradéktalanul betartva folytatta le eljárását, és az általa megállapított tényállás is túlnyomórészt megalapozott (Be. 351. § (1) bekezdés). Az elsőfokú bíróság ítéletében rögzített tényállásnak csupán kismértékű megalapozatlanságát eredményezte az, hogy a tényállás hiányosan tartalmazza az elkövetés időpontjait (Be. 351. § (2) bekezdés b) pont).

Rögzíti az ítéltábla a tényállásban azt, hogy a vádlott által létrehozott és képviselt „ Vagyonvédelmi Szolgáltató Betéti Társaság negyedéves ÁFA bevalló volt, illetve adóbevallásait negyedévente juttatta el az adóhatósághoz. ÁFA kötelezettségeiről 2005. január 21. napján, 2005. február 10. napján, 2005. április 20. napján, 2005. július 22. napján, 2005. október 24. napján, továbbá 2006. január 23. napján érkezett bevallás az adóhatósághoz. A társasági adóval kapcsolatos bevallásai 2005. február 3. napján, 2005. július 15. napján és 2006. május 26. napján érkeztek az az APEH Észak-alföldi Igazgatóságához.

Az így tett pontosításokat a másodfokú bíróság a nyomozási iratok mellékletét képező adóhatósági ellenőrzési jegyzőkönyvekből valamint adóbevallásokról készült kimutatások alapján állapította meg. Az így pontosított tényállás már mindenben megalapozott, s a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét az így helyesbített, illetőleg kiegészített tényállás alapján bírálta felül a Be. 352. § (2) bekezdése alapján.

A felülbírálat során az ítélőtábla megállapította, hogy az ügyben eljáró Hajdú-Bihar Megyei Bíróság a szükséges körben beszerezte a bizonyítékokat, azokat okszerűen vetett össze egymással, és kifogástalanul értékelte a tényállás megállapítása során. A vádlottnak a bíróság előtt tett bűnösségre is kiterjedő, ám feltárónak csak részben tekinthető beismerő vallomásának ellentmondásosságára figyelemmel minden lényeges körülmény alapos elemző értékelésére volt szükség, amely követelménynek az elsőfokú bíróság eleget tett. Az adóhatósági és cégbírói iratok, a tanúk vallomásai valamint igazságügyi könyvszakértő elfogadott aggálymentes megállapításai alapján helyesen látta bizonyítottanak az elsőfokú bíróság, hogy a vádlott az általa vezetett ténylegesen is működő gazdasági társaság egyedüli felelős tisztségviselőjeként valós teljesítés nélkül gazdasági eseményekről szóló készpénzfizetési számlákat könyveltetett le és szerepeltetett az adóhatósághoz benyújtott adóbevallásaiban. Ezáltal csökkentette az állami adóbevételt általános forgalmi adó és társasági adónemekben.

A megállapított tényállás alapján okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére. Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy valamennyi bűncselekményre a vádlott által legutóbb megvalósított bűncselekmény elkövetése idején hatályos büntetőtörvényt kell alkalmazni. A vádlott cselekményének jogi minősítése az anyagi jogszabályoknak megfelel. Helyesen vetette el az első fokon eljáró bíróság azt a jogi védekezését a vádlottnak, mely szerint az elkövetés időpontjában hatályos büntető törvénykönyv szerint az adócsalás nem valósult meg amiatt, hogy az adóhatóság előtt nem tett a vádlott valótlan tartalmú nyilatkozatot, hiszen az adóhatóság előtt mulasztását elismerte. A Btk. 310. §-ában rögzített adócsalással kapcsolatos bírói gyakorlat úgy a 2005. szeptember 1. napját megelőző, mint az azt követő időszakban is következetes abban, hogy az adóbevallások benyújtása már az adóhatóság előtti elkövetésnek minősülnek, azt nem lehet a szövegkörnyezetből és a tényállás nyelvtani jelentéséből kiragadottan úgy értékelni, hogy az kizárólag az adóhatóság által indított közigazgatási eljárásban tett meghallgatásra vagy a védelem logikáját követve történetesen az adóhatóság épülete előtti elkövetésre vonatkozna. Éppen ezért az ezzel kapcsolatos jogi indokolását az elsőfokú bíróságnak a másodfokon eljáró Debreceni Ítélőtábla elfogadta.

Alapvetően, így helyesen minősítette a vádlott által elkövetett bűncselekményeket a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság, azonban egyetértve a Debreceni Fellebbviteli Főügyészségnek a nyilvános ülésen tett indítványával megállapítható, hogy a vádlott, a Btk. 12. § (2) bekezdése szerint folytatólagosan követte el a pénzügyi bűncselekményeit. Az adócsalást egységes elhatározással azonos sértett sérelmére rövid időközökben többször valósította meg.

Helyesen rögzítette a megyei bíróság a büntetés kiszabása során irányadó alanyi és tárgyi súlyosbító és enyhítő körülményeket, csupán a súlyosbító körülményeket kell a folytatólagossággal kiegészíteni. Nem értékelte azonban kellő súllyal a megyei bíróság a bűncselekmény többszörös halmazati jellegét, a hasonló pénzügyi jellegű bűncselekmény elszaporodottságát, valamint a vádlott büntetett előéletét, aminek nyomatékát növeli az a körülmény is, hogy korábbi elítélése is hasonló jellegű bűncselekmény elkövetése miatt történt. A vádlottal szemben alkalmazható irányadó büntetési tétel 2-től 8 évig terjedő szabadságvesztés, amely a halmazati szabályok szerint a felével is emelhető, azaz 2-től 12 évig terjedő szabadságvesztésben gondolkozhatott a bíróság. A súlyosbító körülmények nagyobb számát és nyomatékát értékelve ezért a Debreceni Ítéltábla a rendelkező részben foglaltak szerint a vádlott börtönbüntetését 4 évre, és a közügyektől eltiltás időtartalmát ugyancsak 4 évre súlyosította- Arra a meggyőződésre jutott, hogy a Btk. 37. §-ában megfogalmazott speciális és generális büntetési célokat viszonylag hosszabb tartamú szabadságvesztés büntetéssel lehet elérni. Erre a megyei bíróság által az ítélet 13. oldal 2. bekezdésében hivatkozott törvényi minimumhoz jelentősen közelítő szabadságvesztés nem lenne alkalmas.

Mindezek alapján a Debreceni Ítéltábla a megyei bíróság ítéletét a Be. 372. § (1) bekezdése alapján a jelzett körben megváltoztatta, míg egyéb helyes rendelkezéseit a Be. 371. § (1) bekezdésére utalással helybenhagyta.

Debrecen, 2009. május 20.

Dr. Kardos Sándor sk.	. Elek Balázs sk.	. Gömöri Olivér sk.
a tanács elnöke	tanácstagi előadó	a tanács tagja

Záradék:

A Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 6.B.373/2007/61. számú ítélete a Debreceni Ítéltábla Bf. II. 36/2009/12. számú ítéletében írt változtatással 2009. május 20. napján jogerős és végrehajtható.

Debrecen, 2009. május 20.

Dr. Kardos Sándor sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül
tisztviselő